

ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
«ՎԱՆԱԶՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԷ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ»

Հաստատված է ամբիոնի նիստում

_____ Պատմության _____
ամբիոնի անվանումը

Ամբիոնի վարիչ Ֆ.Վ. Մովսիսյան /Ա.Ա.Հ./

Արձանագրություն № 2

« 13 » սեպտեմբերի, 2023 թ.

Պ/Բ -006 ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ

Դասիչ, դասընթացի անվանում

ՈՒՍՈՒՄՆԱՄԵԹՈՂԱԿԱՆ ՓԱԹԵԹ

Մասնագիտություն՝

/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

022201.00.6 - ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ

Կրթական ծրագիր՝

/դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/

022201.01.6 - Պատմություն

Որակավորման աստիճան՝

/բակալավր, մագիստրատուրա/

բակալավր

Ամբիոն՝

/ամբիոնի լրիվ անվանումը/

պատմության

Ուսուցման ձևը՝

/առկա, հեռակա/

առկա , հեռակա

Կուրս/կիսամյակ

առկա 4-րդ կուրս, 1-ին կիսամյակ
հեռակա 4-րդ կուրս, 1-ին կիսամյակ

Դասախոս Յուրիկ Դուլյան

/անուն, ազգանուն/

Էլ. հասցե Yura.ghulyan@mail.ru

Վանաձոր- 2023թ.

ԲԱՑԱՏՐԱԳԻՐ

1. Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում.

«Հայոց պատմություն - 6 Ե դասընթացը կարևորվում է պատմության բնագավառում մասնագետների պատրաստման գործընթացում, ներառված է 022201.01.6 - Պատմություն կրթական ծրագրի ուսումնական պլանի «Հատուկ մասնագիտական կրթամասում:

2. Դասընթացի նպատակը և խնդիրները.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել հայոց պատմության նոր շրջանի կարևորագույն իրադարձություններին:

1. Խորացնել և ընդլայնել ուսանողների ընդհանուր տեսական գիտելիքները պատմության վերաբերյալ:
2. Ուսանողներին սովորեցնել գիտելիքներն ու ունակությունները կիրառել պրակտիկ գործունեության մեջ:
3. Նախապատրաստել մանկավարժական հետագա գործունեության:

3. Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները

«Հայոց պատմություն» դասընթացին մասնակցելու կարևոր նախապայման է ուսանողների տեսական գիտելիքների, կարողությունների ու հմտությունների առկայությունը

4. Դասընթացը ձևավորում է հետևյալ կրթական վերջնարդյունքները

«Հայոց պատմություն» դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողի ակնկալվող վերջնարդյունքներն են.

1. Գիտելիք և իմացություն

Ա1. Պատմագիտության բովանդակության, զարգացման փուլերի, պատմության իմաստի և նշանակության իմացություն, ազգային և համաշխարհային պատմագիտական հայեցակարգերի և պատմական գործընթացների հիմնարար և ժամանակակից հասկացությունների, տեսությունների ու մեթոդների իմացություն,

Ա2. Հայոց և համաշխարհային պատմության ընթացքի, փուլերի, կարևորագույն իրադարձությունների, համաշխարհային պատմական մտքի, պատմական առանձին դպրոցների և ուղղությունների ներկայացուցիչների պատմագիտական հայացքների և հիմնական գաղափարների, ավանդական և նոր տեսությունների իմացություն,

Ա3. Պատմական սկզբնաղբյուրների, նրանց պարունակած փաստերի վավերականության ստուգման մեթոդների իմացություն,

Ա4. Հայաստանի հարակից երկրների պատմության, հայ-ադրբեջանական, հայ-վրացական, հայ-թուրքական, հայ-իրանական, հայ-ռուսական հարաբերությունների իմացություն, հարևան երկրների՝ տարածաշրջանային զարգացումներում ու միջազգային քաղաքականության մեջ ունեցած դերի ու նշանակության ընկալում,

Բ. Գործնական մասնագիտական կարողություններ

Բ1. Կոնկրետ տեսական գիտելիքները կիրառելով՝ պատմական իրողությունները հասկանալու, փաստերն ու երևույթները համեմատելու, պատմական զարգացման փուլերն ու դրանց օրինաչափությունները համադրելու և համակողմանի գնահատելու, վերլուծելու, դիրքորոշումներ ձևակերպելու կարողություն,

Բ2. Պատմության վերաբերյալ բազմաբնույթ գիտելիքների համակարգման և տեսական վերլուծության, սեփական դիրքորոշումը փաստարկելու և ինքնուրույն հետևություններ անելու կարողություն,

Բ3. Ուսուցման և դաստիարակության ժամանակակից մեթոդների ու տեխնոլոգիաների կիրառման կարողություն, մանկավարժական հմտություններ:

Գ. Հաղորդակցման, ՏՀՏ և տվյալների հետ աշխատելու կարողություններ

Գ1. Գրավոր և բանավոր խոսքը տրամաբանորեն ճիշտ ձևակերպելու, իր աշխատանքը գիտական հիմունքներով կազմակերպելու կարողություն,

Գ2. Անհրաժեշտ տեսություններ, մեթոդներ և ժամանակակից գործիքակազմ գործնականում կիրառելու կարողություն, այդ թվում՝ տեղեկատվական և հաղորդակցման տեխնոլոգիաներ՝ մասնագիտական ոլորտում խնդիրների վերաբերյալ դիրքորոշում արտահայտելու կամ խնդիրներին նպաստող հիմնարար գործոնները վերլուծելու և աշխատանքը դյուրացնելու նպատակով,

Դ. Ընդհանրական (փոխանցելի) կարողություններ

Դ1. Ընթացիկ իրադարձություններն ու գործընթացները և անցյալի ու ներկայի փոփոխարաբերությունները գնահատելիս քննադատական և ինքնաքննադատական մտածողություն դրսևորելու ունակություններ,

Դ2. Պատմության վերաբերյալ գիտելիքներն ու արդյունքները համադրելու և պատմագիտական գիտելիքի միջազգային չափանիշներին և չափորոշիչներին համապատասխանեցնելու, ինչպես նաև պատմագիտական գիտելիքի միջազգային ձեռքբերումները տեղայնացնելու և տեղական (ազգային) առանձնահատկությունների հետ համադրելու կարողություն,

Դ3. Մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելիս և լուծումներ առաջադրելիս ստեղծագործական մոտեցում ցուցաբերելու, ինչպես նաև նոր իրավիճակներին համապատասխան որոշումներ կայացնելու և սովորելու կարողություն:

74. Գիտելիքների և կարողությունների բավարար մակարդակ՝ բարձրագույն կրթության երկրորդ մակարդակում «Պատմությունե մասնագիտությամբ ուսումը շարունակելու համար:

Ե. Ինքնուրույնություն և պատասխանատվություն

Ե1. Պատմաբանի մասնագիտական և էթիկական պատասխանատվության գիտակցելու և հանրային գործընթացների վրա հետազոտական արդյունքների հիման վրա կատարվող որոշումների ազդեցությունը ընկալելու կարողություն:

Ե2. Ազգի և պետության հանդեպ անձնական պատասխանատվություն ստանձնելու, իր գործունեությամբ ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը նպաստելու կարողություն:

Ե3. Ունակ է իր կրթական պահանջումները բացահայտելու և հետագա ուսումնառության վերաբերյալ ինքնուրույն որոշում կայացնելու ուն

5. Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների.

«**Հայոց պատմությունե** դասընթացից ձեռք բերված գիտելիքներն և հմտությունները շրջանավարտը կարող է կիրառել իր մասնագիտական գործունեության ընթացքում, դպրոցում, արխիվում, թանգարանում աշխատելու, նաև ասպիրանտուրայում կրթությունը շարունակելու և պատմության ուսումնասիրման բնագավառում գիտական հետազոտություններ կատարելու նպատակով:

6. Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը

Չափանիշ	Առկա ուսուցման համակարգ	Հեռակա ուսուցման համակարգ
Դասընթացի ընդհանուր աշխատատարությունը (կրեդիտ /ընդհանուր ժամաքանակ)	4 կրեդիտ/120 ժամ	4 կրեդիտ/120 ժամ

Աշխատանքի տեսակը	Ժամաքանակ	Ժամաքանակ
Դասախոսություն	38	
Գործնական աշխատանք	14	
Սեմինար պարապմունք		

Լաբորատոր աշխատանք		
Ինքնուրույն աշխատանք	68	
Ընդամենը	120	
Ստուգման ձևը (ստուգարք/ ընթացիկ քննություն/ հանրագումարային քննություն)	Քննություն	

7. Ուսումնական աշխատանքների տեսակները.

- **Դասախոսությունը** դասախոսի կողմից դասընթացի ծրագրի շրջանակներում գիտական-տեղեկատվական թեմայի վերաբերյալ տրամաբանորեն կառուցված, հետևողական ու պարզ խոսքի շարադրանքն է, որի նպատակն է ուսանողին տալ համապարփակ գիտելիքներ: Դասախոսը վերլուծում, մեկնաբանում է թեմայի առավել կարևոր, դժվար ընկալելի, հանգուցային հարցերը: Դասախոսությունը ուսանողի առջև ուրվագծվող գիտական մի ճանապարհ է, որը նա կարող է միայն անցնել գիտական գրականության ընթերցանության, ուսումնական բնույթի այլ պարապմունքների և ինքնուրույն կատարած աշխատանքների շնորհիվ: Դասախոսը պետք է խթանի ուսանողի ակտիվ իմացաբանական գործունեությունը, նպաստի նրանց ստեղծագործական մտածողության ձևավորմանը: Ուսանողը նույնպես պետք է լինի դասախոսության ակտիվ մասնակից: Ուսանողը դասախոսությանը ներկայանալուց առաջ պետք է ծանոթացած լինի տվյալ դասին ներկայացվող թեմային, որպեսզի կարողանա մասնակցել ուսումնական գործընթացին:
- **Մեմինար պարապմունքները** խմբային պարապմունքների հիմնական տեսակներից է, որի ընթացքում ուսանողը սովորում է բանավոր շարադրել նյութը, պաշտպանել իր տեսակետները և եզրահանգումները: Մեմինարի ընթացքում ուսանողները քննարկում, պատասխանում են թեման, զեկույցները և ռեֆերատները, որոնք հանձնարարել է դասախոսը:
Մեմինարին պատրաստվելու համար անհրաժեշտ է ուսումնասիրել հիմնական և լրացուցիչ գրականություն տվյալ թեմայով: Գրականության ուսումնասիրությունից և համառոտագրումից հետո պետք է կազմել պլան՝ բանավոր պատասխանի համար, ապա մտածել ելույթի բովանդակության հարցադրումների և պատասխանների մասին:
- **Ինքնուրույն աշխատանքը** ուսանողների ուսումնական, գիտահետազոտական աշխատանքն է, որն իրականացվում է դասախոսի առաջադրանքով և մեթոդական ղեկավարությամբ, բայց առանց նրա անմիջական ղեկավարության:

8. Դասավանդման մեթոդներն են՝ հիմնահարցային դասախոսություն, դասախոսություն-երկխոսություն, դասախոսություն-քննարկում, *թեմատիկ սեմինար*, սեմինար-բանավեճ, գործնական աշխատանք՝ անհատական աշխատանք, գործնական աշխատանք՝ խմբային աշխատանք:

9. Ուսումնառության մեթոդներն են մտքերի քարտեզագրում, թիմային քննարկում, իրադրությունների վերլուծություն:

9. Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը՝ ըստ բաժինների և թեմաների.

h/h	Թեմա (բաժին)	Ուսումնական աշխատանքի ժամաքանակն ըստ տեսակների				
		դասախոսություն	սեմինար պարապմունք	գործնական աշխատանք	լաբորատոր աշխատանք	ինքնուրույն աշխատանք
1.	Հայ քաղաքական կուսակցությունների ձևավորումը	2				
2.	Հայերի 1890-ական թթ. հակաօսմանյան ընդվզումները		2			
3.	Հայոց ցեղասպանության համիդյան ծրագիրը, արևմտահայության հալածանքների սաստկացումը 1890-ական թթ. սկզբին	2				
4.	Մասունի 1893-94 թթ. ինքնապաշտպանական մարտերը և հայերի զանգվածային կոտորածների սկիզբը	2				
5.	1895 թ. մայիսյան բարենորոգումների ծրագիրը: Բաբը Ալիի ցույցը	2				
6.	Արևմտահայության 1890-ական թվականների կոտորածների ժողովրդագրական և տնտեսական հետևանքները		2			
7.	Զեյթունի 1895-1896թթ. ապստամբությունը:Վանի 1895թ. հերոսական ինքնապաշտպանությունը	2				
8.	Հայդուկային շարժումը		2			
9.	Հայկական հարցը և միջազգային դիվանագիտությունը 19-րդ դարի 80-90-ական թվականներին	2				
10.	Արևելյան Հայաստանը 20-րդ դարի սկզբին	2				
11.	Հայկական մշակույթը 19-րդ դարի երկրորդ կեսին և 20-րդ դարի սկզբին		2			

12.	Հայ առաքելական եկեղեցու գույքի բռնագրավման 1903թ. հունիսի 12-ի օրենքը:	2				
13.	Հայ-թաթարական ընդհարումները	2				
14.	Առաքելոց վանքի կռիվը: 1904թ. Սասունի ապստամբությունը	2				
15.	Արևմտյան Հայաստանը 1908-1914թթ.		2			
16.	Հայկական հարցի վերաբացումը: 1914թ. հունվարի 26-ի ռուս-թուրքական համաձայնագիրը	2				
17.	Հայոց մեծ եղեռնը	2				
18.	Հայերի ինքնապաշտպանական մարտերը 1915թ.	2				
19.	Հայ ժողովուրդը առաջին աշխարհամարտի տարիներին: Կամավորական շարժումը		2			
20.	Հայաստանը 1917թ. փետրվարյան հեղափոխությունից հետո	2				
21.	Հայաստանը հոկտեմբերյա հեղաշրջումից հետո	2				
22.	Բրեստ-Լիտովսկի պայմանագիրը: Տրապիզոնի բանակցությունները	2				
23.	1918թ. թուրքական արշավանքը Անդրկովկաս	2				
24.	Մայիսյան հերոսամարտերը	2	2			
25.	Հայաստանի Հանրապետության հռչակումը	1				
26.	Բաթումի պայմանագիրը	1				
ԸՆԴԱՄԵՆԸ		38	14			68

h/h	Անվանումը/հեղինակ	Հրատարակության տարի
Պարտադիր գրականություն (ՊԳ)		
1.	Հայոց պատմություն, հատոր 3, գիրք առաջին, գիրք 2, Երևան	2010
2.	Հայ ժողովրդի պատմություն, ՀՍՍՀ ԳԱ հրատ, հ. VI, Երևան	1981

3.	Պարսամյան Վ., Հայ ժողովրդի պատմություն (1801-1917), Երևան	1967
4.	Գալոյան Գ., Հայաստանը և մեծ տերությունները 1917-1923թթ., Երևան	1999
5.	Կիրակոսյան Ա., Բրիտանական դիվանագիտությունը և արևմտահայության ինդիքը 19-րդ դարի 30-ական թթ.-1914թ., Երևան	1999
6.	Կիրակոսյան Ջ., Բուրժուական դիվանագիտությունը և Հայաստանը 19-րդ դարի 80-ական թթ., Երևան	1980
Լրացուցիչ գրականություն(ԼԳ)		
1.	Գալոյան Գ., Հայաստանը մեծ տերությունների աշխարհակալական առճակատներում (XVI դ. - 1917), Երևան	1979
2.	Պողոսյան Ստ., Հայոց ցեղասպանության պատմություն, հ. 1, 2, Երևան	2004
3.	Արզումանյան Մ., Հայաստանը 1914-1917թթ., Երևան	1976
4.	Դալլաքյան Կ., Ռամկավար-ազատական կուսակցության պատմություն, Երևան	1999
5.	Կիրակոսյան Ջոն, Առաջին համաշխարհային պատերազմը և արևմտահայությունը, Երևան	
6.	Ղարիբջանյան Գ. Բ., Հայ ժողովրդի ազատագրական պայքարը XIX դարի վերջին և XX դարի սկզբին, Երևան	
7.	Մելիքսեթյան Վ., Ջեյթունի հերոսամարտերը, Երևան	
8.	Ղազարյան Վ., Արմենական կուսակցությունը, Երևան	
9.	Մկրտչյան Լ., Ջեյթունի ապստամբությունը (1895-1896), Երևան	

10.	Պողոսյան Հ. Ջեյթունի պատմությունը,	
11.	Վարանդյան Մ., ՀՀ դաշնակցության պատմություն, հ. 1-2, Երևան	
12.	Վրացյան Ս., Հայաստանի հանրապետություն, Երևան	1993
13.	Բայլան Վ., Արցախի պատմություն, Երևան	
14.	Հովհաննիսյան Հ., XIX դարի հայ թատրոնի պատմությունը, Երևան	
15.	Ս. Կ. Պողոսյան, Ակնարկներ, Արևմտյան Հայաստանի պատմության (19-րդ դարի վերջ – 20-րդ դարի սկիզբ), Երևան	
	Սարգսյան Հ. Ն., Բրեստից մինչև Մադրոս (Հայաստանի միջազգային-իրավական և քաղաքական մի քանի հարցեր), Երևան	
17.	Ազատ Համբարյան, Ազատագրական շարժումները Արևմտյան Հայաստանում (1898-1908թթ.), Երևան	
18.	Թառոյան Կ., Արևմտյան Հայաստանը, արևմտահայերի սոցիալ-քաղաքական վիճակը և ազատագրական պայքարը Սուլթանական Թուրքիայի բռնապետության դեմ (1878-1908թթ.), Երևան	
19.	Լազյան Գ., Հայաստան և հայ դատը հայ և ռուս հարաբերություններու լույսին տակ, Երևան	1991
20.	Ղարիբջանյան Գ., Հայ ժողովրդի ազատագրական պայքարը 19-րդ դարի վերջին և 20-րդ դարի սկզբին, Երևան	1986
21.	Ա-Դօ, Հայ-թուրքական ընդհարումը կովկասում 1905-1906թթ., Երևան	1907

22.	Գևորգյան Հ., Դրո, Երևան	1991
23.	Կարապետյան Մ., Հայաստանը 1912-1920 թվականներին, Երևան	2003
24.	Կիրակոսյան Ջ., Առաջին համաշխարհային պատերազմը և արևմտահայությունը 1914-1916 թթ., Երևան	1967
25.	Կիրակոսյան Ա., Հայկական հարցը և հայերի ցեղասպանությունը, Երևան	2006
26.	Սարգսյան Ե., Թուրքիան և նրա նվաճողական քաղաքականությունը Անդրկովկասում 1914-1918 թթ., Երևան	1964
27.	Համահայկական խորհրդակցություններ 1912-1920 թթ. Փաստաթղթերի ու նյութերի ժողովածու, Երևան	2004
28.	Վրացյան Ս, Հայաստանի հանրապետություն, Երևան	1993
29.	Միմոնյան Հ., Անդրանիկի ժամանակը, Երևան	1996
30.	Ավետիսյան Հ., Հայկական հարցը 1918 թվականին, Երևան	1997
31.	Մելիքյան Վ., Արևմտահայերի համագումարները և հայկական հարցի փուլերը 1917-1923 թթ., Երևան	2005
32.	Կարապետյան Մ., Հայկական ազգային բանակային կորպուսի ստեղծման պատմությունից, ԲԵՀ, թիվ 1,	1994
33.	Հարությունյան Ա., Թուրքական ինտերվենցիան Անդրկովկաս 1918 թ. և ինքնապաշտպանական կռիվները, Երևան	1984
34.	Ասրյան Ա., Արամ Մանուկյան , կյանքը և գործը, Երևան	2008

35.	Դալլաքյան Վ., Մարության Ա., Ղարաքիլիսայի 1918թ. Հերոսամարտը, Երևան	2008
36.	Հակոբյան Ա., Հայաստանի հանրապետություն, Երևան	1992
37.	Խատիսեան Ալեքսանդր, Հայաստանի Հանրապետության ծագումն ու զարգացումը, Պէյրուֆ	1968
38.	Հայաստանի Հանրապետությունը 1918-1920 թթ. /փաստաթղթերի և նյութերի ժողովածու/, Երևան,	2000
39.	Հայաստանի անկախության հռչակումը և իշխանության կենտրոնական մարմինների ձևավորումը (1918 թ. Մայիս-հուլիս), (փաստաթղթերի և նյութերի ժողովածու), իմր. Հ. Սուքիասյան,	2009
40.	Ռիչարդ Հովհաննիսյան, Հայաստանի Հանրապետություն, հատ. 1, Երևան	2005
41.	Սահակյան Տ., Ցավալի պայմանագրեր, Երևան	2007
42.	Գևորգյան Հ. – Դրո, Երևան	2014
Համացանցային տեղեկատվական պաշարներ (ՀՏՊ)/ Էլեկտրոնային աղբյուրներ (ԷԱ)		
1.		
2.		

10. Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	Թեմա	Ուսումնասիրվող հարցեր	Ժամաքանակ	Գրականություն
1.	<i>Հայ քաղաքական կուսակցությունների ձևավորումը</i>	Ներկայացնել Արմենական, Հնչակյան և Դաշնակցություն կուսակցությունների ձևավորումը, կուսակցությունների ծրագիրը, նպատակները, դրանց հասնելու միջոցները	2	Հայոց պատմություն, հատոր 3, գիրք առաջին, գիրք 2, Երևան, 2010 Ղազարյան Վ., Արմենական կուսակցությունը, Վարանդյան Մ., ՀՀ դաշնակցության պատմություն, հ. 1-2, Հ.Յ. Դաշնակցության պատմություն. Եր.1992, Հովհաննիսյան Գ., Հնչակյան կուսակցության պատմություն (1887-1915 թթ.), Երևան, 2012, Խուդինյան Գևորգ, Հայ Յեղափոխական Դաշնակցության ծնունդը, Երևան, 2000, Կարապետյան Ա., Արմենականների կուսակցության կազմավորումը, Լրաբեր

				հասարակական գիտությունների, թիվ 2, Երևան, 1993:
2.	Հայոց ցեղասպանության համիդյան ծրագիրը, արևմտահայության հալածանքների սաստկացումը 1890-ական թթ. սկզբին	Ներկայացնել թուրքական կառավարության արևմտահայության ոչնչացման ծրագիրը, համիդեական գնդերի ստեղծումը, հայկական հարցին վերջ տալու Աբդուլ Համիդի հայաջինջ քաղաքականությունը	2	Հայոց պատմություն, հատոր 3, գիրք առաջին, գիրք 2, Երևան, 2010 Պարսամյան Վ., Հայ ժողովրդի պատմություն (1801-1917), Երևան, 1967
3.	Սասունի 1893-94 թթ. ինքնապաշտպանական մարտերը և հայերի զանգվածային կոտորածների սկիզբը	Ներկայացնել Սասունի որպես ազատագրական պայքարի կենտրոնի դերն ու կարևորությունը, այն ոչնչացնելու թուրքական ծրագիրը, հայերի ինքնապաշտպանության կազմակերպումը, արդյունքները, խաղաղ հայ բնակչության կոտորածը:	2	Հայոց պատմություն, հատոր 3, գիրք առաջին, գիրք 2, Երևան, 2010 Պարսամյան Վ., Հայ ժողովրդի պատմություն (1801-1917), Երևան, 1967 Վարանդյան Ս., ՀՀ դաշնակցության պատմություն, հ. 1-2, Հ.Յ. Դաշնակցության պատմություն. Եր.1992, Թատոյան Կ., Արևմտյան Հայաստանը, արևմտահայերի սոցիալ-քաղաքական վիճակը և ազատագրական պայքարը Սուլթանական Թուրքիայի բռնապետության դեմ (1878-1908թթ.), Ներսիսյան Մ., Հայ ազատագրական շարժումները և հնչակյանները 1880-1890-ական թվականներին, ՊԲՀ., հ.3, 1967, Ռուբեն, Հայ հեղափոխականի մը հիշատակները, հ.ա, բ, գ, դ, ե, , Երևան, 1990, Մ. Ներսիսյան - Հայ ազատագրական շարժումը և հնչակյանները 1880-90-ական թթ, <<Պատմաբանասիրական հանդես>>, 1987, թիվ 3, Պողոսյան Հ., Սասունի պատմություն, 1750-1918, Երևան, 1985
4,	1895 թ. մայիսյան բարենորոգումների ծրագիրը: Բաբը Ալիի ցույցը	Ներկայացնել Սասունի դեպքերից հետո մեծ տերությունների գործունեության ակտիվացումը, հայկական հարցի վերաբացումը, նրանց կողմից սուլթանին ներկայացված	2	Հայոց պատմություն, հատոր 3, գիրք առաջին, գիրք 2, Երևան, 2010 Պարսամյան Վ., Հայ ժողովրդի պատմություն (1801-1917), Երևան, 1967 Վարանդյան Ս., ՀՀ դաշնակցության պատմություն, հ. 1-2, Հ.Յ. Դաշնակցության

		<p>բարենորոգումների ծրագիրը, հնչակյանների կողմից կազմակերպված Բաբը Ալիի ցույցը:</p>		<p>պատմություն. Եր.1992, Թառոյան Կ., Արևմտյան Հայաստանը, արևմտահայերի սոցիալ-քաղաքական վիճակը և ազատագրական պայքարը Սուլթանական Թուրքիայի բռնապետության դեմ (1878-1908թթ.), Ներսիսյան Մ., Հայ ազատագրական շարժումները և հնչակյանները 1880-1890-ական թվականներին, ՊԲՀ., հ.3, 1967, Ռուբեն, Հայ հեղափոխականի մը հիշատակները, հ.ա, բ, գ, դ , ե, , Երևան, 1990, Մ. Ներսիսյան - Հայ ազատագրական շարժումը և հնչակյանները 1880-90-ական թթ, <<Պատմաբանասիրական հանդես>>, 1987, թիվ 3,</p>
5.	<p>Զեյթունի 1895-1896թթ. ապստամբությունը: Վանի 1895թ. հերոսական ինքնապաշտպանությունը</p>	<p>Ներկայացնել հայկական կոտորածների ընթացքում Զեյթունում ու Վանում հայերի ինքնապաշտպանական ու ապստամբական ելույթները, դրանց ընթացքը, արդյունքները, ունեցած նշանակությունը:</p>	2	<p>Հայոց պատմություն, հատոր 3, գիրք առաջին, գիրք 2, Երևան, 2010 Պարսամյան Վ., Հայ ժողովրդի պատմություն (1801-1917), Երևան , 1967 Վարանդյան Մ., ՀՀ դաշնակցության պատմություն, հ. 1-2, Հ.3. Դաշնակցության պատմություն. Եր.1992, Թառոյան Կ., Արևմտյան Հայաստանը, արևմտահայերի սոցիալ-քաղաքական վիճակը և ազատագրական պայքարը Սուլթանական Թուրքիայի բռնապետության դեմ (1878-1908թթ.), Ներսիսյան Մ., Հայ ազատագրական շարժումները և հնչակյանները 1880-1890-ական թվականներին, ՊԲՀ., հ.3, 1967, Ռուբեն, Հայ հեղափոխականի մը հիշատակները, հ.ա, բ, գ, դ , ե, , Երևան, 1990, Մ. Ներսիսյան - Հայ ազատագրական շարժումը և հնչակյանները 1880-90-ական թթ, <<Պատմաբանասիրական հանդես>>, 1987, թիվ 3, Մելիքսեթյան Վ., Զեյթունի հերոսամարտերը, Մկրտչյան Լ., Զեյթունի ապստամբությունը (1895-</p>

				1896), Երևան, 1995, Պողոսյան Հ. Ջեյթունի պատմությունը,
6.	Հայկական հարցը և միջազգային դիվանագիտությունը 19-րդ դարի 80-90-ական թվականներին	Ներկայացնել Բեռլինի կոնգրեսից հետո հայկական հարցի նկատմամբ մեծ տերությունների գործունեությունը, նրանց անգործությունը, վերաբերմունքը 1890-ական թթ. հայկական կոտորածներին	2	Հայոց պատմություն, հատոր 3, գիրք առաջին, գիրք 2, Երևան, 2010 Գալոյան Գ., Հայաստանը մեծ տերությունների աշխարհակալական առճակատներում (XVI դ. - 1917), Երևան, 1979, Կիրակոսյան Ջ., Բուրժուական դիվանագիտությունը Հայաստանը 19-րդ դարի 80-ական թթ., Երևան, 1980, Կիրակոսյան Ա., Բրիտանական դիվանագիտությունը և արևմտահայության խնդիրը 19-րդ դարի 30-ական թթ.-1914թ., Երևան, 1999:
7.	Արևելյան Հայաստանը 20-րդ դարի սկզբին	Ներկայացնել Արևելյան Հայաստանի սոցիալ-տնտեսական դրությունը, ցարիզմի հակահայ գաղութային քաղաքականությունը	2	Հայոց պատմություն, հատոր 3, գիրք առաջին, գիրք 2, Երևան, 2010 Վարանդյան Մ., ՀՀ դաշնակցության պատմություն, հ. 1-2, Հ.Յ. Դաշնակցության պատմություն. Եր.1992, Լազյան Գ., Հայաստան և հայ դատը հայ և ռուս հարաբերություններու լույսին տակ, Երևան, 1991, Ղարիբջանյան Գ., Հայ ժողովրդի ազատագրական պայքարը 19-րդ դարի վերջին և 20-րդ դարի սկզբին, Երևան, 1986
8.	Հայ առաքելական եկեղեցու գույքի բռնագրավման 1903թ. հունիսի 12-ի օրենքը:	Ներկայացնել ցարական կառավարության ազգային-գաղութային քաղաքականության խստացումը Անդրկովկասում, 1903թ. հունիսի 12-ի օրենքը և հայկական եկեղեցական կալվածքների բռնագրավումն ու հայկական դպրոցների փակումը, հակացարական ժողովրդական շարժումը	2	Հայոց պատմություն, հատոր 3, գիրք առաջին, գիրք 2, Երևան, 2010 Վարանդյան Մ., ՀՀ դաշնակցության պատմություն, հ. 1-2, Հ.Յ. Դաշնակցության պատմություն. Եր.1992, Ղարիբջանյան Գ., Հայ ժողովրդի ազատագրական պայքարը 19-րդ դարի վերջին և 20-րդ դարի սկզբին, Երևան, 1986

9.	Հայ-թաթարական ընդհարումները	Ներկայացնել հայ թաթարական կռիվների պատճառները: Պանիսլամիզմի և պանթուրքիզմի դերը, ցարիզմը հայ-թաթարական կռիվների հրահրիչ, թաթարների հարձակումները, հայերի ինքնապաշտպանական մարտերը, հայ-թաթարական կռիվների հետևանքները	2	Հայոց պատմություն, հատոր 3, գիրք առաջին, գիրք 2, Երևան,2010 Վարանդյան Մ., ՀՀ դաշնակցության պատմություն, հ. 1-2, Հ.Յ. Դաշնակցության պատմություն.Եր.1992,Լազյան Գ., Հայաստան և հայ դատը հայ և ռուս հարաբերություններու լույսին տակ, Երևան, 1991, Ղարիբջանյան Գ., Հայ ժողովրդի ազատագրական պայքարը 19-րդ դարի վերջին և 20-րդ դարի սկզբին, Երևան, 1986, Ա-Դօ, Հայ-թուրքական ընդհարումը կովկասում 1905-1906թթ., Երևան, 1907, Գևորգյան Հ., Դրո, Երևան, 1991
10.	Առաքելոց վանքի կռիվը: 1904թ. Սասունի ապստամբությունը	Ներկայացնել իրավիճակը Արևմտյան Հայաստանում 20-րդ դարի սկզբին, հայ բնակչության նկատմամբ թուրքերի ու քրդերի ճնշումների ուժեղացումը, Առաքելոց վանք մտնելու հայդուկների նպատակը, կռվի ընթացքը, արդյունքերը, Սասունի 1904 թվականի ապստամբությունը	2	Հայոց պատմություն, հատոր 3, գիրք առաջին, գիրք 2, Երևան,2010 Պարսամյան Վ., Հայ ժողովրդի պատմություն (1801-1917), Երևան ,1967Վարանդյան Մ., ՀՀ դաշնակցության պատմություն, հ. 1-2, Հ.Յ. Դաշնակցության պատմություն. Եր.1992, Թառոյան Կ., Արևմտյան Հայաստանը, արևմտահայերի սոցիալ-քաղաքական վիճակը և ազատագրական պայքարը Սուլթանական Թուրքիայի բռնապետության դեմ (1878-1908թթ.), Ռուբեն, Հայ հեղափոխականի մը հիշատակները, հ.ա, բ, գ, դ , ե, , Երևան, 1990, Անդրանիկ – Առաքելոց վանքին կռիվը ,Երևան, 1992, Սիմոնյան Հր. -Անդրանիկի ժամանակը , հատոր I, II,Երևան, 1996, Ազատ Համբարյան, Ազատագրական շարժումները Արևմտյան Հայաստանում (1898-1908թթ.),Երևան 1985, Ղարիբջանյան Գ., Հայ ժողովրդի ազատագրական պայքարը 19-րդ դարի վերջին և 20-րդ դարի սկզբին, Երևան, 1986, Պողոսյան Հ., Սասունի պատմություն,1750-1918, Երևան,1985

11.	Հայկական հարցի վերաբացումը:1914թ. հունվարի 26-ի ռուս-թուրքական համաձայնագիրը	Ներկայացնել Բալկանյան առաջին պատերազմը և հայ քաղաքական շրջանների աշխուժացումը, հայկական հարցի վերաբացումը, հայկական նահանգներում բարենորոգումների ռուսական նախագիծը, 1914 թ. Հունվարի 26-ի ռուս-թուրքական համաձայնագիրը	2	Հայոց պատմություն, հատոր 3, գիրք առաջին, գիրք 2, Երևան,2010 Պարսամյան Վ., Հայ ժողովրդի պատմություն (1801-1917), Երևան ,1967 Պարսամյան Վ., Հայ ժողովրդի պատմություն (1801-1917), Երևան, 1967, Կիրակոսյան Ա., Բրիտանական դիվանագիտությունը և արևմտահայության խնդիրը 19-րդ դարի 30-ական թթ.-1914թ., Երևան,1999, Գալոյան Գ., Հայաստանը մեծ տերությունների աշխարհակալական առճակատներում (XVI դ. - 1917),Երևան, 1979, Կարապետյան Մ., Հայաստանը 1912-1920 թվականներին, Երևան, 2003, Ռուբեն, Հայ հեղափոխականի մը հիշատակները, հատոր 4 Երևան, 1990,
12.	Հայոց մեծ եղեռնը	Ներկայացնել երիտթուրքական կուսակցության կենտրոնական կոմիտեի որոշումը արևմտահայերի ցեղասպանության և նրա կենսագործման եղանակների մասին, հայ գինվորականության ու մտավորականության ոչնչացումը, արևմտահայության տեղահանությունն ու ոչնչացումը, հայոց մեծ եղեռնի հետևանքները	2	Հայոց պատմություն, հատոր 3, գիրք 2, Երևան,2010,Արզումանյան Մ., Հայաստան. 1914-1917, Երևան, 1969, Կարապետյան Մ., Հայաստանը 1912-1920 թվականներին, Երևան, 2003,Կիրակոսյան Ջ., Առաջին համաշխարհայինպատերազմը և արևմտահայությունը1914-1916թթ., Երևան, 1967, Կիրակոսյան Ա., Հայկական հարցը և հայերի ցեղասպանությունը, Երևան, 2006, Սարգսյան Ե., Թուրքիան և նրա նվաճողական քաղաքականությունը Անդրկովկասում 1914-1918թթ., Երևան, 1964, Պողոսյան Ստ., Հայոց ցեղասպանության պատմություն, հ. 1, 2, Երևան 2004
13.	Հայերի ինքնապաշտպանական մարտերը 1915թ.	Ներկայացնել Վանի, Մուշ-Մասունի, Շապին Գարահիսարի, Մուսա լեռան, Ուրֆայի հերոսամարտերը;	2	Հայոց պատմություն, հատոր 3, գիրք 2, Երևան,2010,Արզումանյան Մ., Հայաստան. 1914-1917, Երևան, 1969, Կարապետյան Մ., Հայաստանը 1912-1920 թվականներին, Երևան, 2003,Կիրակոսյան Ջ., Առաջին

				<p>համաշխարհային պատերազմը և արևմտահայությունը 1914-1916թթ., Երևան, 1967, Կիրակոսյան Ա., Հայկական հարցը և հայերի ցեղասպանությունը, Երևան, 2006, Մարգարյան Ե., Թուրքիան և նրա նվաճողական քաղաքականությունը Անդրկովկասում 1914-1918թթ., Երևան, 1964, Ռուբեն, Հայ հեղափոխականի մը հիշատակները, հատոր 4 Երևան, 1990, Համբարյան Ա., Վանի 1915 թվականի հերոսամարտը, ՊԲՀ, , թիվ 2, 1985</p>
14.	Հայաստանը 1917թ. փետրվարյան հեղափոխությունից հետո	Ներկայացնել փետրվարյան հեղափոխությունը և ցարիզմի տապալումը, հայ քաղաքական կուսակցությունների վերաբերմունքը ժամանակավոր կառավարության ու խորհուրդների նկատմամբ, ժամանակավոր կառավարությունն ու հայկական հարցը, 1917թ. ապրիլի 26-ի հրամանագիրը Արևմտյան Հայաստանի ժամանակավոր կարգավիճակի մասին, արևմտահայերի առաջին համագումարը, արևմտահայ ազգային խորհրդի ստեղծումը, արևելահայերի համագումարը, Արևելահայ ազգային խորհրդի ստեղծումը	2	<p>Հայոց պատմություն, հատոր 3, գիրք 2, Երևան, 2010, Ռուբեն, Հայ հեղափոխականի մը հիշատակները, հատոր 4 Երևան, 1990, Կարապետյան Մ., Հայաստանը 1912-1920 թվականներին, Երևան, 2003, Համահայկական խորհրդակցություններ 1912-1920թթ. Փաստաթղթերի ու նյութերի ժողովածու, Երևան, 2004, Վրացյան Ս, Հայաստանի հանրապետություն, Երևան, 1993, Սիմոնյան Հ., Անդրանիկի ժամանակը, Երևան, 1996, Ավետիսյան Հ., Հայկական հարցը 1918 թվականին, Երևան, 1997, Մելիքյան Վ., Արևմտահայերի համագումարները և հայկական հարցի փուլերը 1917-1923թթ., Երևան, 2005</p>
15.	Հայաստանը հոկտեմբերյան հեղաշրջումից հետո	Ներկայացնել իրադրությունը Անդրկովկասում հոկտեմբերյան հեղաշրջումից հետո, Անդրկովկասի ազգային խորհուրդների վերաբերմունքը խորհրդային իշխանության նկատմամբ, Խորհրդային Ռուսաստանը և Հայկական հարցը, Արևմտյան Հայաստանի մասին	2	<p>Հայոց պատմություն, հատոր 3, գիրք 2, Երևան, 2010, Ռուբեն, Հայ հեղափոխականի մը հիշատակները, հատոր 4 Երևան, 1990, Կարապետյան Մ., Հայաստանը 1912-1920 թվականներին, Երևան, 2003, Համահայկական խորհրդակցություններ 1912-1920թթ. Փաստաթղթերի ու նյութերի ժողովածու, Երևան,</p>

		ղեկրետը		2004, Վրացյան Ս, Հայաստանի հանրապետություն, Երևան, 1993, Սիմոնյան Հ., Անդրանիկի ժամանակը, Երևան, 1996, Ավետիսյան Հ., Հայկական հարցը 1918 թվականին, Երևան, 1997, Մելիքյան Վ., Արևմտահայերի համագումարները և հայկական հարցի փուլերը 1917-1923թթ., Երևան, 2005, Կարապետյան Մ., Հայկական ազգային բանակային կորպուսի ստեղծման պատմությունից, ԲԵՀ, թիվ 1, 1994
16.	Բրեստ-Լիտովսկի պայմանագիրը: Տրապիզոնի բանակցությունները	Ներկայացնել Հայկական հարցը Բրեստ-Լիտովսկի բանակցություններում, Բրեստ-Լիտովսկի պայմանագիրն ու նրա հակահայ որոշումները, Անդրկովկասյան Սեյմը և Թուրքիան, Տրապիզոնի բանակցությունները	2	Հայոց պատմություն, հատոր 3, գիրք 2, Երևան, 2010, Ռուբեն, Հայ հեղափոխականի մը հիշատակները, հատոր է Երևան, 1990, Կարապետյան Մ., Հայաստանը 1912-1920 թվականներին, Երևան, 2003, Վրացյան Ս, Հայաստանի հանրապետություն, Երևան, 1993, Ավետիսյան Հ., Հայկական հարցը 1918 թվականին, Երևան, 1997, Սարգսյան Հ. Ն., Բրեստից մինչև Մադրոս (Հայաստանի միջազգային-իրավական և քաղաքական մի քանի հարցեր),
17.	1918թ. թուրքական արշավանքը Անդրկովկաս	Ներկայացնել թուրքերի ներխուժումը Անդրկովկաս, Կարսի, Արդահանի, Բաթումի և Ալեքսանդրապոլի բռնազավթումը	2	Հայոց պատմություն, հատոր 3, գիրք 2, Երևան, 2010, Ռուբեն, Հայ հեղափոխականի մը հիշատակները, հատոր է Երևան, 1990, Կարապետյան Մ., Հայաստանը 1912-1920 թվականներին, Երևան, 2003, Վրացյան Ս, Հայաստանի հանրապետություն, Երևան, 1993, Ավետիսյան Հ., Հայկական հարցը 1918 թվականին, Երևան, 1997, Սարգսյան Հ. Ն., Բրեստից մինչև Մադրոս (Հայաստանի միջազգային-իրավական և քաղաքական մի քանի հարցեր), Հարությունյան Ա., Թուրքական

				ինտերվենցիան Անդրկովկաս 1918թ. և ինքնապաշտպանական կռիվները, Երևան 1984, Ասրյան Ա.,
18.	Մայիսյան հերոսամարտերը	Ներկայացնել հայ ժողովրդի հերոսական պայքարը թուրքական զավթիչների դեմ, Մարդարապատի, Բաշ Ապարանի, Ղարաքիլիսայի հերոսամարտերը	2	Հայոց պատմություն, հատոր 3, գիրք 2, Երևան, 2010, Ռուբեն, Հայ հեղափոխականի մը հիշատակները, հատոր Է Երևան, 1990, Կարապետյան Մ., Հայաստանը 1912-1920 թվականներին, Երևան, 2003, Վրացյան Ս, Հայաստանի հանրապետություն, Երևան, 1993, Ավետիսյան Հ., Հայկական հարցը 1918 թվականին, Երևան, 1997, Հարությունյան Ա., Թուրքական ինտերվենցիան Անդրկովկաս 1918թ. և ինքնապաշտպանական կռիվները, Երևան 1984, Ասրյան Ա., Արամ Մանուկյան , կյանքը և գործը, Երևան, 2008, Դավաթյան Վ., Մարուքյան Ա., Ղարաքիլիսայի 1918թ. Հերոսամարտը, Երևան, 2008
19.	Հայաստանի Հանրապետության հռչակումը	Ներկայացնել Անդրկովկասյան Սեյմի քայքայումը և Անդրկովկասի անկախ հանրապետությունների հռչակումը	1	Հայոց պատմություն, հատոր 3, գիրք 2, Երևան, 2010, Ռուբեն, Հայ հեղափոխականի մը հիշատակները, հատոր Է Երևան, 1990, Կարապետյան Մ., Հայաստանը 1912-1920 թվականներին, Երևան, 2003, Վրացյան Ս, Հայաստանի հանրապետություն, Երևան, 1993, Ավետիսյան Հ., Հայկական հարցը 1918 թվականին, Երևան, 1997, Ասրյան Ա., Արամ Մանուկյան , կյանքը և գործը, Երևան, 2008, Հակոբյան Ա., Հայաստանի հանրապետություն, Երևան, 1992, Խատիսեան Ալեքսանդր, Հայաստանի Հանրապետութեան ծագումն ու զարգացումը, Պէրյուժ, 1968, Հայաստանի Հանրապետությունը 1918-1920 թթ. /փաստաթղթերի և նյութերի ժողովածու/, Երևան, 2000, Հայաստանի անկախության հռչակումը և

				<p>իշխանության կենտրոնական մարմինների ձևավորումը (1918 թ. Մայիս-հուլիս), (փաստաթղթերի և նյութերի ժողովածու), իսմբ. Հ. Սուքիասյան, Երևան, 2009, Ռիչարդ Հովհաննիսյան, Հայաստանի Հանրապետություն, հատ. 1, Երևան, 2005</p>
20.	Բաթումի պայմանագիրը	Ներկայացնել Թուրքիա-Անդրկովկասյան հանրապետություն բանակցությունների ընթացքը, թուրքական կողմի վերջնագրային պահվածքը, պահանջները, Բաթումի պայմանագրի ստորագրումը	1	<p>Հայոց պատմություն, հատոր 3, գիրք 2, Երևան, 2010, Ռուբեն, Հայ հեղափոխականի մը հիշատակները, հատոր է Երևան, 1990, Կարապետյան Մ., Հայաստանը 1912-1920 թվականներին, Երևան, 2003, Վրացյան Ս, Հայաստանի հանրապետություն, Երևան, 1993, Ավետիսյան Հ., Հայկական հարցը 1918 թվականին, Երևան, 1997, Ասրյան Ա., Արամ Մանուկյան , կյանքը և գործը, Երևան, 2008, Հակոբյան Ա., Հայաստանի հանրապետություն, Երևան, 1992, Խատիսեան Ալեքսանդր, Հայաստանի Հանրապետութեան ծագումն ու զարգացումը, Պէրյուժ, 1968, Հայաստանի Հանրապետությունը 1918-1920 թթ. /փաստաթղթերի և նյութերի ժողովածու/, Երևան, 2000, Հայաստանի անկախության հռչակումը և իշխանության կենտրոնական մարմինների ձևավորումը (1918 թ. Մայիս-հուլիս), (փաստաթղթերի և նյութերի ժողովածու), իսմբ. Հ. Սուքիասյան, Երևան, 2009, Ռիչարդ Հովհաննիսյան, Հայաստանի Հանրապետություն, հատ. 1, Երևան, 2005, Սահակյան Տ., Ցավալի պայմանագրեր, Երևան, 2007</p>

10.1. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ

Խ/Խ	Թեմա	Ուսումնասիրվող հարցեր	Ժամաքանակ	Ստուգման ձևը	Գրականություն
1.	Հայերի 1890-ական թթ. հակաօսմանյան ընդվզումները	Գում Գափուի ցույցը, Սասունի 1894թ. ինքնապաշտպանությունը, Բաբը Ալիի ցույցը, 1895-1896թթ. Զեյթունի ապստամբությունը	2	բանավոր	Հայոց պատմություն, հատոր 3, գիրք առաջին, գիրք 2, Երևան,2010 Պարսամյան Վ., Հայ ժողովրդի պատմություն (1801-1917), Երևան ,1967 Վարանդյան Մ., ՀՀ դաշնակցության պատմություն, հ. 1-2, Հ.Յ. Դաշնակցության պատմություն. Եր.1992, Թառոյան Կ., Արևմտյան Հայաստանը, արևմտահայերի սոցիալ-քաղաքական վիճակը և ազատագրական պայքարը Սուլթանական Թուրքիայի բռնապետության դեմ (1878-1908թթ.), Ներսիսյան Մ., Հայ ազատագրական շարժումները և հնչակյանները 1880-1890-ական թվականներին, ՊԲՀ., հ.3, 1967, Ռուբեն, Հայ հեղափոխականի մը հիշատակները, հ.ա, բ, գ, դ , ե, , Երևան, 1990, Մ. Ներսիսյան - Հայ ազատագրական շարժումը և հնչակյանները 1880-90-ական թթ, <<Պատմաբանասիրական հանդես>>, 1987, թիվ 3, Պողոսյան Հ., Սասունի պատմություն, 1750-1918, Երևան,1985
2.	Արևմտահայության 1890-ական թվականների կոտորածների ժողովրդագրական և տնտեսական հետևանքները	Թուրքական կառավարության արևմտահայության ոչնչացման ծրագիրը, հայկական կոտորածները Արևմտյան	2	բանավոր	Հայոց պատմություն, հատոր 3, գիրք առաջին, գիրք 2, Երևան,2010 Պարսամյան Վ., Հայ ժողովրդի պատմություն (1801-1917), Երևան ,1967 Վարանդյան Մ., ՀՀ դաշնակցության

		Հայաստանում և Թուրքիայի հայաբնակ վայրերում 1895-1896թթ., արևմտահայության համիդյան ջարդերի հետևանքները			պատմություն, հ. 1-2, Հ.Յ. Դաշնակցության պատմություն. Եր.1992, Թատոյան Կ., Արևմտյան Հայաստանը, արևմտահայերի սոցիալ-քաղաքական վիճակը և ազատագրական պայքարը Սուլթանական Թուրքիայի բռնապետության դեմ (1878-1908թթ.), Ներսիսյան Մ., Հայ ազատագրական շարժումները և հնչակյանները 1880-1890-ական թվականներին, ՊԲՀ., հ.3, 1967, Ռուբեն, Հայ հեղափոխականի մը հիշատակները, հ.ա, բ, գ, դ , ե, , Երևան, 1990, Մ. Ներսիսյան - Հայ ազատագրական շարժումը և հնչակյանները 1880-90-ական թթ, <<Պատմաբանասիրական հանդես>>, 1987, թիվ 3, Պողոսյան Հ., Սասունի պատմություն, 1750-1918, Երևան, 1985
3.	Հայդուկային շարժումը	Մ. Կուկունյանի արշավանքը և նրա նշանակությունը: Հայդուկային զինատար խմբերին 1890-96թթ, նրանց մարտական գործողությունները 1890-96թթ.: Վանի ինքնապաշտպանությունը 1896թ.: Աղբյուր Սերոբի վարած կռիվները 1891-99թթ., Ախլաթ գավառի ֆիդայիներն 1896-98թթ.: Խաստուրի և Սալնո ձորի կռիվները 1899թ., մեծ հայդուկապետը. Անդրանիկ Օզանյան:	2	բանավոր	Վարանդյան Մ., Հ.Յ.Դաշնակցության պատմություն, Երևան, 1992, Հայոց պատմություն, հ.3, Երևան, 2010, Ռուբեն, Հայ հեղափոխականի մը հիշատակները, հ.ա, բ, գ, դ , ե, , Երևան, 1990: Մ. Ներսիսյան - Հայ ազատագրական շարժումը և հնչակյանները 1880-90-ական թթ, <<Պատմաբանասիրական հանդես>>, Ծ. Աղայան -Հայ ժողովրդի ազատագրական պայքարի պատմություն Մ.Ներսիսյան-Հայ ժողովրդի ազատագրական պայքարը թուրքական բռնապետության դեմ /1850-1890 թթ./, Երևան, 2002, Ա.Համբարյան-Հայ հասարակական-քաղաքական միտքը արևմտահայության ազատագրական պայքարում/19-րդ դ-ի վերջ 20րդ դ-ի սկիզբ /, Երևան , 1999: Միմոնյան Հր. - Անդրանիկի ժամանակը , հատոր I, II, 1996, Բայբուրդյան Վ., Քրդերը, Հայկական հարցը և հայ-քրդական հարաբերությունները

					<p>պատմության լույսի ներքո, Երևան, 2008: Մասունի Կ., Հրայրի դերը հայ ազատագրական շարժման մեջ, Պեյրուֆ, 1964: Մասունի Կ., Քիւրտ ազգային շարժումները և հայ-քրդական հարաբերությունները ԺԵ դարէն մինչև մեր օրերը, Պեյրուֆ, 1969:</p>
4.	<p>Հայկական մշակույթը 19-րդ դարի երկրորդ կեսին և 20-րդ դարի սկզբին</p>	<p>Թատրոն, երաժշտություն, կերպարվեստ, քանդակագործություն, ճարտարապետություն</p>	2	բանավոր	<p>Հայոց պատմություն, հ.3, Երևան, 2010, Հովհաննիսյան Հ., XIX դարի հայ թատրոնի պատմությունը, Երևան Բայլյան Վ., Արցախի պատմություն, Երևան</p> <p>Օգտագործել հետևյալ կայքերը. http://hogwarts-ddnt.blogspot.am/2015/02/19-20.html http://akunq.net/am/?p=44020 http://armeniabusiness.am/hy/arvest http://mfa.am/hy/armenia-culture/</p>
5.	<p>Արևմտյան Հայաստանը 1908-1914թթ.</p>	<p>Երիտթուրքերի 1908թ. Պետական հեղաշրջումը, հայ ազատագրական զինված պայքարի ավարտը, երիտթուրքերի և հայ քաղաքական կուսակցությունների փոխհարաբերությունները, 1909թ. հայկական կոտորածները Կիլիկիայում, հայ քաղաքական կուսակցությունների ու երիտթուրքերի հարաբերությունների սրումն ու խզումը</p>	2	բանավոր	<p>Հայոց պատմություն, հատոր 3, գիրք առաջին, գիրք 2, Երևան, 2010 Պարսամյան Վ., Հայ ժողովրդի պատմություն (1801-1917), Երևան ,1967 Պարսամյան Վ., Հայ ժողովրդի պատմություն (1801-1917), Երևան, 1967, Կիրակոսյան Ա., Բրիտանական դիվանագիտությունը և արևմտահայության խնդիրը 19-րդ դարի 30-ական թթ.-1914թ., Երևան, 1999, Գալոյան Գ., Հայաստանը մեծ տերությունների աշխարհակալական առճակատներում (XVI դ. - 1917), Երևան, 1979, Կարապետյան Մ., Հայաստանը 1912-1920 թվականներին, Երևան, 2003, Ռուբեն, Հայ հեղափոխականի մը հիշատակները, հատոր 4 Երևան, 1990,</p>
6.	<p>Հայ ժողովուրդը առաջին աշխարհամարտի տարիներին:</p>	<p>Ներկայացնել առաջին աշխարհամարտի տարիներին</p>	2	բանավոր	<p>Վարանդյան Մ., Հ.Յ.Ղազնակցության պատմություն, Երևան, 1992, Հայոց պատմություն,</p>

	<p>Կամավորական շարժումը</p>	<p>Կամավորական շարժման ընթացքը, Հայ կամավորների մասնակցությունը մարտական գործողություններին 1914-1916թթ. (Մարիդամիշ - Երզնկա): Կամավորական առաջին ջոկատը Անդրանիկի հրամանատարությամբ, Դրաստամատ Կանայանին Նժդեհին, Գարեգին Տեր-Հարությունյան: Կամավորական երկրորդ, 3-րդ, 4-րդ, 5-րդ և 6-րդ ջոկատները, նրանց վարած մարտական գործողությունները: Համագասպ Սրվանգոյան, Քեռի (Արշակ Գաֆարյան) Հովհ. Արղության, Վարդան Մեհրաբյան: 1890-1914թթ. ռուս զեներալների կողմից հայ կամավորներին տրված գնահատականը, Հայ կամավորների լեգիոնը Կիլիկիայի համար նդվող մարտերում: Թուրքիայի բաժանման վերաբերյալ Սայքս-Պիկո- Սազունով գաղտնի պայմանագիրը:</p>			<p>հ.3, Երևան, 2010, Ռուբեն, Հայ հեղափոխականի մը հիշատակները, հ.ա, բ, գ, դ , ե, , Երևան, 1990: Սիմոնյան Հր. -Անդրանիկի ժամանակը , հատոր I, II,1996,Կարապետյան Մ., Հայաստանը 1912-1920թվականներին, Երևան, 2003: Գևորգյան Հ. Դրո Երևան ,</p>
7.	<p>Մայիսյան հերոսամարտերը</p>	<p>Հայ ժողովրդի հերոսական պայքարը թուրքական</p>	2	բանավոր	<p>Հայոց պատմություն, հ.3, Երևան, 2010, Ռուբեն, Հայ հեղափոխականի մը հիշատակները, հ.ա, բ,</p>

	զավթիչների դեմ, Մարդարապատի, Բաշ Ապարանի, Ղարաքիլիսայի հերոսամարտերը		գ, դ , ե , , Երևան, 1990: Կարապետյան Մ., Հայաստանը 1912-1920թվականներին, Օ. Աղայան –Հայ ժողովրդի ազատագրական պայքարի պատմությունից, Փետրյան Հ. – Դրո, Երևան ,2001: Համբարյան Ա., Վանի 1915 թվականի հերոսամարտը, ՊԲՀ, 1985, թիվ 2:
--	---	--	--

10.2. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	Ինքնուրույն աշխատանքի թեմաները	Ուսումնասիրվող հարցեր	Աշխատանք ի տեսակը	Ներկայացման ժամկետները	Մտուզման ձևը	Գրականություն
1.	Գում Գափուի ցույցը	Կարինի դեպքերը, հնչակյանների կազմակերպած Գում Գափուի ցույցը	գրավոր	կիսամյակի ընթացքում	բանավոր	Հայոց պատմություն, հատոր 3, գիրք առաջին, Երևան,2010 Պարսամյան Վ., Հայ ժողովրդի պատմություն (1801-1917), Երևան ,1967, Վարանդյան Մ., ՀՀ դաշնակցության պատմություն, հ. 1-2, Հ.3. Դաշնակցության պատմություն. Եր.1992, Թառոյան Վ., Արևմտյան Հայաստանը, արևմտահայերի սոցիալ-քաղաքական վիճակը և ազատագրական պայքարը Սուլթանական Թուրքիայի բռնապետության դեմ (1878-1908թթ.), Ներսիսյան Մ., Հայ ազատագրական շարժումները և հնչակյանները 1880-1890- ական թվականներին, ՊԲՀ., հ.3, 1967, Ռուբեն, Հայ հեղափոխականի մը հիշատակները, հ.ա, բ, գ, դ , ե , , Երևան, 1990, Մ. Ներսիսյան - Հայ ազատագրական շարժումը և հնչակյանները 1880-90-ական թթ, <<Պատմաբանասիրական հանդես>>, 1987, թիվ 3, Պողոսյան Հ., Մասունի պատմություն,1750-1918, Երևան,1985

2.	Կուկունյանի արշավանքը	Արշավանքի նախապատրաստումը, ընթացքը, դատավարությունը	գրավոր	կիսամյակի ընթացքում	բանավոր	Հայոց պատմություն, հատոր 3, գիրք առաջին, գիրք 2, Երևան, 2010 Պարսամյան Վ., Հայ ժողովրդի պատմություն (1801-1917), Երևան, 1967, Վարանդյան Մ., ՀՀ դաշնակցության պատմություն, հ. 1-2, Հ.Յ. Դաշնակցության պատմություն. Եր.1992, Թառոյան Կ., Արևմտյան Հայաստանը, արևմտահայերի սոցիալ-քաղաքական վիճակը և ազատագրական պայքարը Սուլթանական Թուրքիայի բռնապետության դեմ (1878-1908թթ.), Ներսիսյան Մ., Հայ ազատագրական շարժումները և հնչակյանները 1880-1890-ական թվականներին, ՊԲՀ., հ.3, 1967, Ռուբեն, Հայ հեղափոխականի մը հիշատակները, հ.ա, բ, գ, դ , ե, , Երևան, 1990, Մ. Ներսիսյան - Հայ ազատագրական շարժումը և հնչակյանները 1880-90-ական թթ, <<Պատմաբանասիրական հանդես>>, 1987, թիվ 3, Պողոսյան Հ., Սասունի պատմություն, 1750-1918, Երևան, 1985
3.	Օտոմանյան բանկի գրավումը	ՀՅԴ-ի օսմանյան բանկի գրավման ծրագիրը, բանկի գրավումը, Բաբկեն Սյունի,	գրավոր	կիսամյակի ընթացքում	բանավոր	Հայոց պատմություն, հատոր 3, գիրք առաջին, գիրք 2, Երևան, 2010 Պարսամյան Վ., Հայ ժողովրդի պատմություն (1801-1917), Երևան ,1967, Վարանդյան Մ., ՀՀ դաշնակցության պատմություն, հ. 1-2, Հ.Յ. Դաշնակցության պատմություն. Եր.1992, Թառոյան Կ., Արևմտյան Հայաստանը, արևմտահայերի սոցիալ-քաղաքական վիճակը և ազատագրական պայքարը Սուլթանական Թուրքիայի բռնապետության դեմ (1878-1908թթ.), Ներսիսյան Մ., Հայ ազատագրական շարժումները և հնչակյանները 1880-1890-ական թվականներին, ՊԲՀ., հ.3, 1967, Ռուբեն, Հայ հեղափոխականի մը հիշատակները, հ.ա, բ, գ, դ , ե, , Երևան, 1990, Մ. Ներսիսյան - Հայ ազատագրական շարժումը և հնչակյանները 1880-90-ական թթ, <<Պատմաբանասիրական հանդես>>, 1987, թիվ 3, Պողոսյան Հ., Սասունի պատմություն, 1750-1918, Երևան, 1985

4.	Բաբը Ալիի ցույցը	Մայիսյան բարեփոխումների ծրագիրը կյանքի կոչելու պահանջով ցույցի կազմակերպումը, ցույցի ցրումը,	գրավոր	կիսամյակի ընթացքում	բանավոր	<p>Հայոց պատմություն, հատոր 3, գիրք առաջին, գիրք 2, Երևան, 2010 Պարսամյան Վ., Հայ ժողովրդի պատմություն (1801-1917), Երևան, 1967</p> <p>Վարանդյան Մ., ՀՀ դաշնակցության պատմություն, հ. 1-2, Հ.Յ. Դաշնակցության պատմություն. Եր.1992, Թատոյան Կ., Արևմտյան Հայաստանը, արևմտահայերի սոցիալ-քաղաքական վիճակը և ազատագրական պայքարը Մուլթանական Թուրքիայի բռնապետության դեմ (1878-1908թթ.), Ներսիսյան Մ., Հայ ազատագրական շարժումները և հնչակյանները 1880-1890-ական թվականներին, ՊԲՀ., հ.3, 1967, Ռուբեն, Հայ հեղափոխականի մը հիշատակները, հ.ա, բ, գ, դ , ե, , Երևան, 1990, Մ. Ներսիսյան - Հայ ազատագրական շարժումը և հնչակյանները 1880-90-ական թթ, <<Պատմաբանասիրական հանդես>>, 1987, թիվ 3, Պողոսյան Հ., Սասունի պատմություն, 1750-1918, Երևան, 1985</p>
5.	Խանասորի արշավանքը	Արշավանքի կազմակերպումը, ընթացքը, մագրիկ ցեղին պատժելը, արշավանքի նշանակությունը	գրավոր	կիսամյակի ընթացքում	բանավոր	<p>Հայոց պատմություն, հատոր 3, գիրք առաջին, գիրք 2, Երևան, 2010 Պարսամյան Վ., Հայ ժողովրդի պատմություն (1801-1917), Երևան, 1967</p> <p>Վարանդյան Մ., ՀՀ դաշնակցության պատմություն, հ. 1-2, Հ.Յ. Դաշնակցության պատմություն. Եր.1992, Թատոյան Կ., Արևմտյան Հայաստանը, արևմտահայերի սոցիալ-քաղաքական վիճակը և ազատագրական պայքարը Մուլթանական Թուրքիայի բռնապետության դեմ (1878-1908թթ.), Ներսիսյան Մ., Հայ ազատագրական շարժումները և հնչակյանները 1880-1890-ական թվականներին, ՊԲՀ., հ.3, 1967, Ռուբեն, Հայ հեղափոխականի մը հիշատակները, հ.ա, բ, գ, դ , ե, , Երևան, 1990, Մ. Ներսիսյան - Հայ ազատագրական շարժումը և հնչակյանները 1880-90-ական թթ, <<Պատմաբանասիրական հանդես>>, 1987, թիվ 3, Պողոսյան Հ., Սասունի պատմություն, 1750-1918, Երևան, 1985</p>

6.	Առաքելոց վանքի կոիվը	Թուրքական ու քրդական հարստահարումների սաստկացումը , ժողովրդի ազատագրական ոգին բարձրացնելու հայրուկների մտադրությունը, Առաքելոց վանքի կոիվը, նրա արձագանքներն ու նշանակությունը	գրավոր	կիսամյակի ընթացքում	բանավոր	Ազատ Համբարյան, Ազատագրական շարժումները Արևմտյան Հայաստանում (1898-1908թթ.), Երևան Միմոնյան Հր. -Անդրանիկի ժամանակը , հատոր I, II, 1996, Անդրանիկ – Առաքելոց վանքին կոիվը , Երևան, 1992
7.	Երիտթուրքերի հեղաշրջումը	Աբդուլ Համիդի ռեժիմի դեմ երիտթուրքական շարժումը, երիտթուրքերի հեղաշրջումը, Օսմանյան սահմանադրության վերականգնումը	գրավոր	կիսամյակի ընթացքում	բանավոր	Հայոց պատմություն, հատոր 3, գիրք առաջին, գիրք 2, Երևան, 2010 Պարսամյան Վ., Հայ ժողովրդի պատմություն (1801-1917), Երևան ,1967 Պարսամյան Վ., Հայ ժողովրդի պատմություն (1801-1917), Երևան, 1967, Կիրակոսյան Ա., Բրիտանական դիվանագիտությունը և արևմտահայության խնդիրը 19-րդ դարի 30-ական թթ.-1914թ., Երևան, 1999, Գալոյան Գ., Հայաստանը մեծ տերությունների աշխարհակալական առճակատներում (XVI դ. - 1917), Երևան, 1979, Ռուբեն, Հայ հեղափոխականի մը հիշատակները, հատոր 4 Երևան, 1990,
8.	Ադանայի 1909թ. կոտորածը	Հայերի կոտորածը Ադանայում, դրահետևանքները	գրավոր	կիսամյակի ընթացքում	բանավոր	Հայոց պատմություն, հատոր 3, գիրք առաջին, գիրք 2, Երևան, 2010 Պարսամյան Վ., Հայ ժողովրդի պատմություն (1801-1917), Երևան ,1967 Պարսամյան Վ., Հայ ժողովրդի պատմություն (1801-1917), Երևան, 1967, Վարանդյան Ս., ՀՀ դաշնակցության պատմություն, հ. 1-2, Հ.3. Դաշնակցության պատմություն. Եր.1992,

9.	1914թ. հունվարի 26-ի ռուս-թուրքական համաձայնագիրը	Հայկական հարցի վերաբացումը, արևմտահայերի կազմած բարեփոխումների նախագիծը, մեծ տերությունների վերաբերմունքը, ռուս-թուրքական համաձայնագրի ստորագրումը	գրավոր	կիսամյակի ընթացքում	բանավոր	Հայոց պատմություն, հատոր 3, գիրք առաջին, գիրք 2, Երևան, 2010 Պարսամյան Վ., Հայ ժողովրդի պատմություն (1801-1917), Երևան ,1967 Պարսամյան Վ., Հայ ժողովրդի պատմություն (1801-1917), Երևան, 1967, Կիրակոսյան Ա., Բրիտանական դիվանագիտությունը և արևմտահայության խնդիրը 19-րդ դարի 30-ական թթ.-1914թ., Երևան, 1999, Գալոյան Գ., Հայաստանը մեծ տերությունների աշխարհակալական առճակատներում (XVI դ. - 1917), Երևան, 1979, Կարապետյան Մ., Հայաստանը 1912-1920 թվականներին, Երևան, 2003, Ռուբեն, Հայ հեղափոխականի մը հիշատակները, հատոր 4 Երևան, 1990,
10.	Թուրքահայաստանի մասին դեկրետը	Դեկրետի նախապատրաստումը, հայկական գործերի կոմիսարիատը, դեկրետի ընդունումը, ճակատագիրը	գրավոր	կիսամյակի ընթացքում	բանավոր	Հայոց պատմություն, հատոր 3, գիրք 2, Երևան, 2010, Ռուբեն, Հայ հեղափոխականի մը հիշատակները, հատոր Է Երևան, 1990, Կարապետյան Մ., Հայաստանը 1912-1920 թվականներին, Երևան, 2003, Համահայկական խորհրդակցություններ 1912-1920թթ. Փաստաթղթերի ու նյութերի ժողովածու, Երևան, 2004, Վրացյան Ս, Հայաստանի հանրապետություն, Երևան, 1993, Սիմոնյան Հ., Անդրանիկի ժամանակը, Երևան, 1996, Ավետիսյան Հ., Հայկական հարցը 1918 թվականին, Երևան, 1997, Մելիքյան Վ., Արևմտահայերի համագումարները և հայկական հարցի փուլերը 1917-1923թթ., Երևան, 2005
11.	Բրեստ-Լիտովսկի պայմանագիրը	Ռուսաստանի պատերազմից դուրս գալը, պայմանագրի ստորագրումը, պայմանագրի հակահայ որոշումները	գրավոր	կիսամյակի ընթացքում	բանավոր	Հայոց պատմություն, հատոր 3, գիրք 2, Երևան, 2010, Ռուբեն, Հայ հեղափոխականի մը հիշատակները, հատոր Է Երևան, 1990, Կարապետյան Մ., Հայաստանը 1912-1920 թվականներին, Երևան, 2003, Վրացյան Ս, Հայաստանի հանրապետություն, Երևան, 1993, Ավետիսյան Հ., Հայկական հարցը 1918 թվականին, Երևան, 1997, Մարգարյան Հ. Ն., Բրեստից մինչև Մադրոս (Հայաստանի միջազգային-իրավական և քաղաքական մի քանի հարցեր),

12.	Տրապիզոնի կոնֆերանսը	Անդրկովկասյան կոմիսարիատի կողմից Բրեստ-Լիտովսկի պայմանագիրը չճանաչելը, Տրապիզոնում անջատ թուրքերի հետ բանակցությունները, բանակցությունների ընդհատումը	գրավոր	կիսամյակի ընթացքում	բանավոր	Հայոց պատմություն, հատոր 3, գիրք 2, Երևան, 2010, Ռուբեն, Հայ հեղափոխականի մը հիշատակները, հատոր է Երևան, 1990, Կարապետյան Մ., Հայաստանը 1912-1920 թվականներին, Երևան, 2003, Վրացյան Ս, Հայաստանի հանրապետություն, Երևան, 1993, Ավետիսյան Հ., Հայկական հարցը 1918 թվականին, Երևան, 1997, Մարգարյան Հ. Ն., Բրեստից մինչև Մադրոս (Հայաստանի միջազգային-իրավական և քաղաքական մի քանի հարցեր),
13.	Մարդարապատի ճակատամարտը	Թուրքերի ներխուժումը Արարատյան դաշտ, Մարդարապատի ճակատի կազմակերպումը, Դանիել բեկ Փիրումյան	գրավոր	կիսամյակի ընթացքում	բանավոր	Հայոց պատմություն, հատոր 3, գիրք 2, Երևան, 2010, Ռուբեն, Հայ հեղափոխականի մը հիշատակները, հատոր է Երևան, 1990, Կարապետյան Մ., Հայաստանը 1912-1920 թվականներին, Երևան, 2003, Վրացյան Ս, Հայաստանի հանրապետություն, Երևան, 1993, Ավետիսյան Հ., Հայկական հարցը 1918 թվականին, Երևան, 1997, Հարությունյան Ա., Թուրքական ինտերվենցիան Անդրկովկաս 1918թ. և ինքնապաշտպանական կռիվները, Երևան 1984, Ասրյան Ա., Արամ Մանուկյան , կյանքը և գործը, Երևան, 2008,
14	Բաշ Ապարանի ճակատամարտը	Դրաստամատ Կանայանը Բաշ-Ապարանի ճակատի հրամանատար, թուրքական զորքերի ջախջախումը	գրավոր	կիսամյակի ընթացքում	բանավոր	Հայոց պատմություն, հատոր 3, գիրք 2, Երևան, 2010, Ռուբեն, Հայ հեղափոխականի մը հիշատակները, հատոր է Երևան, 1990, Կարապետյան Մ., Հայաստանը 1912-1920 թվականներին, Երևան, 2003, Վրացյան Ս, Հայաստանի հանրապետություն, Երևան, 1993, Ավետիսյան Հ., Հայկական հարցը 1918 թվականին, Երևան, 1997, Հարությունյան Ա., Թուրքական ինտերվենցիան Անդրկովկաս 1918թ. և ինքնապաշտպանական կռիվները, Երևան 1984, Ասրյան Ա., Արամ Մանուկյան , կյանքը և գործը, Երևան, 2008, Գևորգյան Հ. – Դրո, Երևան ,2014

15.	Ղարաքիլիսայի ճակատամարտը	Ճակատամարտի ընթացքը, արդյունքները	գրավոր	կիսամյակի ընթացքում	բանավոր	Հայոց պատմություն, հատոր 3, գիրք 2, Երևան, 2010, Ռուբեն, Հայ հեղափոխականի մը հիշատակները, հատոր Է Երևան, 1990, Կարապետյան Մ., Հայաստանը 1912-1920 թվականներին, Երևան, 2003, Վրացյան Ս, Հայաստանի հանրապետություն, Երևան, 1993, Ավետիսյան Հ., Հայկական հարցը 1918 թվականին, Երևան, 1997, Հարությունյան Ա., Թուրքական ինտերվենցիան Անդրկովկաս 1918թ. և ինքնապաշտպանական կռիվները, Երևան 1984, Սարյան Ա., Արամ Մանուկյան , կյանքը և գործը, Երևան, 2008, Դավաթյան Վ., Մարության Ա., Ղարաքիլիսայի 1918թ. Հերոսամարտը, Երևան, 2008
-----	--------------------------	-----------------------------------	--------	---------------------	---------	--

11. Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում

Ռեսուրսի անվանումը	Ռեսուրսի անվանումը, քանակը, նկարագրությունը (անհրաժեշտության դեպքում)
Լսարան (հատուկ կահավորմամբ)	Լսարան, քարտեզներ
Մարքեր, սարքավորումներ	Պրոեկտոր, համակարգիչ
Համակարգչային ծրագրեր	
Այլ	

12. Գնահատում

Համալսարանում գործում է բակալավրիատի, մագիստրատուրայի և ասպիրանտուրայի ուսանողների գիտելիքների պարբերական ստուգման և գնահատման բազմագործոնային համակարգ, որի կիրառման հիմնական նպատակներն են՝

- կազմակերպել ուսումնառության համաչափ աշխատանքային գործընթաց, ապահովել գիտելիքների համակողմանի ստուգում, խթանել ուսանողի ինքնուրույն աշխատանքը,
- իրականացնել ինքնուրույն առաջադրանքների, ընթացիկ ստուգումների (ստուգարքներ և քննություններ), ուսումնական գործընթացի այլ բաղադրիչների հաշվառում հետադարձ կապի արդյունավետ մեխանիզմների ներմուծման միջոցով՝ ի նպաստ ուսումնառության գործընթացի բարելավման:

Համալսարանում գնահատման գործընթացը կանոնակարգվում է համաձայն գործող կարգի:

12.1. Գիտելիքների ստուգման և գնահատման բաղադրիչներն են՝

- գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, նախատեսվում է 4 հարցում, յուրաքանչյուրը՝ 10 միավոր,
- ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր, կիսամյակի ընթացքում հանձնարարվում է 1 ինքնուրույն աշխատանք:
- դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,
- ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:

12.2. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում.

Դասընթացն ամփոփվում է քննությամբ

12.3. Հարցաշար (ըստ ծրագրի)

Ա) 1-ին ընթացիկ քննություն (կիսամյակի 9-10 շաբաթվա ընթացքում)

▪ **Ընդգրկված թեմաները.**

Հայ քաղաքական կուսակցությունների ձևավորումը

Հայոց ցեղասպանության համիդյան ծրագիրը, արևմտահայության հալածանքների սաստկացումը 1890-ական թթ. Սկզբին

Սասունի 1893-94 թթ. ինքնապաշտպանական մարտերը և հայերի զանգվածային կոտորածների սկիզբը

1895 թ. մայիսյան բարենորոգումների ծրագիրը: Բաբը Ալիի ցույցը

Զեյթունի 1895-1896թթ. ապստամբությունը: Վանի 1895թ. հերոսական ինքնապաշտպանությունը

Հայկական հարցը և միջազգային դիվանագիտությունը 19-րդ դարի 80-90-ական թվականներին

Արևելյան Հայաստանը 20-րդ դարի սկզբին

Հայ առաքելական եկեղեցու գույքի բռնագրավման 1903թ. հունիսի 12-ի օրենքը:

Առաքելոց վանքի կռիվը: 1904թ. Սասունի ապստամբությունը

▪ **Ընդգրկված հարցեր.**

Պատմության 4-րդ կուրս, 1-ին կիսամյակ

Առաջին միջանկյալ քննության

1. Արմենականների կուսակցությունը
2. Հնչակյան կուսակցությունը
3. Դաշնակցություն կուսակցությունը
4. Հայկական կոտորածների և ցեղասպանության պատճառները
5. Արևմտահայերի ցեղասպանությունը
6. Հայոց ցեղասպանության Համիդյան ծրագիրը
7. Արևմտահայության հալածանքների սաստկացումը
8. Հայերի 1890թ. հակաօսմանյան ընդվզումները
9. Կարինի և Գում-Գափուի ցույցերը
10. Ս. Կուկունյանի արշավանքը;
11. Սասունի 1894 թ. ինքնապաշտպանությունը
12. Բարենորոգումների Մայիսյան ծրագիրը
13. Բաբը Ալիի ցույցը
14. Արևմտահայերի կոտորածները 1894-1896 թթ.
15. Ֆիդայական շարժումները 1980-1907թթ.
16. Զեյթունի 1895-1896թթ. ապստամբությունը
17. Վանի 1896թ. Ինքնապաշտպանությունը
18. Օտոմանյան բանի գրավումը
19. Խանասորի արշավանքը
20. Հայ ազատամարտի մարտավարության փոփոխությունը 19-րդ դարի վերջին-20-րդ դարի սկզբին
21. Առաքելոց վանքի կռիվը

22..Սասունի 1904 թ. ապստամբությունը

23.1903 թ. հունիսի 12-ի հայոց եկեղեցու գույքի և կալվածքների բռնագրավման մասին օրենքը

24.Հայ եկեղեցու դիրքորոշումը 1903 թ. հունիսի 12-ի նկատմամբ

Բ) 2-րդ ընթացիկ քննություն (կիսամյակի 19-20 շաբաթվա ընթացքում)

▪ Ընդգրկվող թեմաները.

▪ Հայ-թաթարական ընդհարումները

▪ Հայկական հարցի վերաբացումը:1914թ. հունվարի 26-ի ռուս-թուրքական համաձայնագիրը

▪ Հայոց մեծ եղեռնը

▪ Հայերի ինքնապաշտպանական մարտերը 1915թ.

▪ Հայաստանը 1917թ. փետրվարյան հեղափոխությունից հետո

▪ Հայաստանը հոկտեմբերյան հեղաշրջումից հետո

▪ Բրեստ-Լիտովսկի պայմանագիրը: Տրապիզոնի բանակցությունները

▪ 1918թ. թուրքական արշավանքը Անդրկովկաս

▪ Մայիսյան հերոսամարտերը

▪ Հայաստանի Հանրապետության հռչակումը

▪ Բաթումի պայմանագիրը

▪ Ընդգրկված հարցեր.

Պատմության 4-րդ կուրս, 1-ին կիսամյակ

Երկրորդ միջանկյալ քննության

1. Հայ-թաթարական ընդհարումները

2. Հայկական հարցը 1912 -1914թթ.:

3. Հայոց Մեծ Եղեռնը

4. Վանի հերոսամարտը:

5. Վասպուրականի և Շատախի ինքնապաշտպանությունը:

6. Մուշի և Սասունի հերոսամարտը:

7. Շապին-Գարահիսարի ինքնապաշտպանությունը:

8. Մուսա լեռան հերոսամարտը: Ուրֆայի հերոսամարտը:

9. Փետրվարյան հեղափոխությունը և Արևմտյան Հայաստանը:

10.Արևելահայ Ազգային խորհրդի ստեղծումը

11.Հոկտեմբերյան հեղաշրջումը և Հայաստանը

12. Հայկական զինվորական կազմավորումների ստեղծումը

13. Բրեստ-Լիտովսկի պայմանագիրը:

14. 1918թ. թուրքական արշավանքը Անդրկովկաս

15. ԱԴՖՀ ստեղծումը: Թուրք-Անդրկովկասյան բանակցությունները Տրապիզոնում

16.Սարդարապատի հերոսամարտ

17.Բաշ Ապարանի և Ղարաքիլիսայի հերոսամարտերը

18. Հայաստանի Հանրապետության հռչակումը

ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՑԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
«ՎԱՆԱՁՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԷ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ»

Մասնագիտություն՝

/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

022201.00.6 - ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ

Կրթական ծրագիր՝

/դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/

022201.01.6 - Պատմություն

Որակավորման աստիճան՝

/բակլավր, մագիստրատուրա/

բակլավր

2023թ.

ԱՌԿԱ ՈՒՍՈՒՑՈՒՄ

Դասընթացի անվանումը	Պ/բ -006-Հայոց պատմություն - 6			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	4 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	4-րդ տարի, 7-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	52	Դասախոսություն	38
			Մեմինար	14
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	
	Ինքնուրույն	68		
Ընդամենը	120			
Ստուգման ձևը	Ընթացիկ քննություն			
Դասընթացի նպատակը	<p>«Հայոց պատմություն» <i>առարկայի ուսուցումը նպատակ ունի.</i></p> <p>1. Ուսանողներին ծանոթացնել հայոց պատմության 1890-1918 թթ. ընկած ժամանակաշրջանի կարևորագույն իրադարձություններին: Ուսանողության մեջ սեր արթնացնել մեր սիրասուն հայրենիքի նկատմամբ, ապագա ուսուցիչներին զինել հայրենասիրությամբ, խիզախությամբ :</p> <p>2.Խորացնել և ընդլայնել ուսանողների ընդհանուր տեսական գիտելիքները հայոց պատմության նոր շրջանի վերաբերյալ:</p> <p>3.Ուսանողներին սովորեցնել պատմահամեմատական մեթոդով կապեր ստեղծել հայոց պատմության և համաշխարհային պատմության հետ:</p>			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p><i>Գիտելիք</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • հայոց պատմության ընթացքը, փուլերը, նոր շրջանի կարևորագույն իրադարձությունները, Հայաստանի քաղաքական դրությունը 1890-1918թթ. Ընկած պատմական 			

	<p>ժամանակաշրջանում</p> <p><i>Հմտություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • պատմության բնագավառում մասնագիտական գործունեություն իրականացնելու հմտություններ • պատմական դեպքերի տրամաբանությունը, օրինաչափությունները, իրադարձությունների պատճառահետևանքային կապը հասկանալու ունակություն: • մասնագիտական գիտելիքները գործնականում կիրառելու հմտություններ <p><i>Կարողունակություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • կոնկրետ տեսական գիտելիքների կիրառում պատմական իրողությունները հասկանալու համար • ստացած գիտելիքների միջոցով հայոց պատմության նոր շրջանի քաղաքական զարգացումները հասկանալու կարողություն • պատմական անցյալի դեպքերն ու իրադարձությունները վերլուծելու, դրանց միջև ինքնուրույն եզրակացություններ, համեմատություններ, զուգահեռներ անցկացնելու կարողություն:
<p>Դասընթացի բովանդակությունը</p>	<p>Թեմա 1. Հայ քաղաքական կուսակցությունների ձևավորումը</p> <p>Թեմա 2. Արևմտահայերի ցեղասպանության թուրքական ծրագրի կենսագործման սկիզբը:</p> <p>Թեմա 3. Հայկական հարցը և մեծ պետությունները 1890-ական թվականներին</p> <p>Թեմա 4. Ազգային-ազատագրական պայքարի նոր մարտավարությունը:</p> <p>Թեմա 5. Արևելյան Հայաստանը 1905-1907 թվականներին:</p> <p>Թեմա 6. Արևելյան Հայաստանը 1903-19014 թվականներին:</p> <p>Թեմա 7. Արևմտյան Հայաստանը 1900-1914 թվականներին:</p> <p>Թեմա 8. Հայաստանը առաջին Համաշխարհային պատերազմի տարիներին: Արևմտահայության Մեծ եղեռնը:</p> <p>Թեմա 9. Հայաստանը 1917 թ. փետրվարյան հեղափոխության շրջանում</p> <p>Թեմա 10. Հոկտեմբերյան հեղաշրջումը և Հայաստանը: Հայ ժողովուրդը անկախության ուղիներում:</p> <p>Թեմա 11. Հայկական մշակույթը (18-րդ դարից 20-րդ դարի</p>

	<p>սկզբներ)</p> <p>Թեմա 12. Հայ ժողովրդի մայիսյան հերոսամարտերը</p>
<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p>	<p>Գնահատումն իրականացվում է բազմագործոնային համակարգով՝ 100 բալանոց սանդղակով, հետևյալ բաղադրիչների ներառմամբ.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ ինքնուրույն աշխատանքի կատարում, ✓ սեմինար պարապմունքներին ուսանողի մասնակցություն, ✓ ուսանողի կողմից դրսևորած ընթացիկ ակտիվություն, հմտություններ և կարողություններ, ✓ ընթացիկ երկու քննություն ✓ սեմինար պարապմունքներին նախատեսվում է 4 հարցում՝ յուրաքանչյուրը՝ 10 միավոր ✓ կիսամյակի ընթացքում հանձնարարվում է 1 ինքնուրույն աշխատանք:
<p>Գրականություն</p>	<p><i>Պարտադիր-</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Հայ ժողովրդի պատմություն, ՀՍՍՀ ԳԱ հրատ, հ. V, Երևան, 1974: 2. Հայ ժողովրդի պատմություն, ՀՍՍՀ ԳԱ հրատ, հ. VI, Երևան, 1981: 3. Հայոց պատմություն, հ.3, Երևան, 2010. 4. Պարսամյան Վ., Հայ ժողովրդի պատմություն (1801-1917), Երևան, 1967 5. Գալոյան Գ., Հայաստանը և մեծ տերությունները 1917-1923թթ., Երևան, 1999 <p><i>Լրացուցիչ-</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Պարսամյան Վ., Հարությունյան Շ., Հայ ժողովրդի պատմություն (1801-1978), Երևան, 1979: 2. Գալոյան Գ., Հայաստանը մեծ տերությունների աշխարհակալական առճակատներում (XVI դ. - 1917), Երևան, 2004 3. Պողոսյան Ստ., Հայոց ցեղասպանության պատմություն, հ. 1, 2, Երևան, 2008 4. Գալոյան Գ., Արևմտյան Հայաստանի ինքնավարության հարցը 1878 թ. Բեռլինի վեհաժողովում, «Լրաբեր հաս. գիտ.է.

1997, թ. 1,

5. Լեռ, Երկերի ժողովածու, հատ. 4, Երևան, 1984

6. Դանիելյան Է., Մելքոնյան Ա., Հայոց պատմություն (հնագույն ժամանակներից մինչև մեր օրերը), Երևան, 2008

7. Հայոց պատմության հիմնահարցեր, Երևան, 2000

8. Աղայան Ծ., Հայ ժողովրդի ազատագրական պայքարի պատմությունից, Երևան, 1976

9. Արզումանյան Մ., Հայաստանը 1914-1917թթ., Երևան, 1969

10. Դալլաքյան Կ., Ռամկավար-ազատական կուսակցության պատմություն, Երևան, 1999

11. Երկանյան Վ., Պայքար հայկական նոր դպրոցի համար Անդրկովկասում, Երևան, 1970

12. Երկանյան Վ. Հայկական մշակույթը 1800-1917թթ, Երևան, 1982

13. Խատիսյան Ա., Հայաստանի հանրապետութեան ծագումը ու զարգացումը, Բեյրութ, 1968

14. Կիտուր Արսեն, Պատմութիւն ՄԴ հնչակեան կուսակցութեան, հ. 1-2, Բեյրութ, 1962, 1963

15. Կիրակոսյան Ջոն, Առաջին համաշխարհային պատերազմը և արևմտահայությունը, Երևան, 1967

16. Հովհաննիսյան Ռ. Փ., Արևմտահայ ազգային-ազատագրական շարժումները և Կարինի «Պաշտպան հայրենյացե կազմակերպությունը, Երևան, 1965

18. Ղարիբջանյան Գ. Բ., Հայ ժողովրդի ազատագրական պայքարը XIX դարի վերջին և XX դարի սկզբին, Երևան, 1986:

19. Պողոսյան Ա., Ռուս – հայ բարեկամության պատմությունից, Երևան, 1972

20. Մելիքսեթյան Վ., Ջեյթունի հերոսամարտերը, Երևան, 1960

21. Ղազարյան Վ., Արմենական կուսակցությունը, Բեյրութ, 1985

22. Մկրտչյան Լ., Ջեյթունի ապստամբությունը (1895-1896), Երևան, 1995

23. Պողոսյան Հ. Ջեյթունի պատմությունը, Երևան, 1969

24. Վարանդյան Մ., ՀՀ դաշնակցության պատմություն, հ. 1-2, Երևան, 1992

25. Վրացյան Ս., Հայաստանի հանրապետություն, Երևան, 1993

26. Բայան Վ., Արցախի պատմություն, Երևան, 2002

27. Սանթրոսյան Մ., Արևելահայ դպրոցը XIX դարի առաջին կեսին, Երևան, 1964

28. Ս. Կ. Պողոսյան, Ակնարկներ, Արևմտյան Հայաստանի պատմության (19-րդ դարի վերջ – 20-րդ դարի սկիզբ), Երևան, 1990

29. Ս. Պողոսյան, Ա. Ասրյան, Խ. Ստեփանյան, Է. Հովհաննիսյան, Հայոց պատմություն (Ուսումնական ձեռնարկ ոչ մասնագիտական ֆակուլտետների համար), Երևան, 2009

30. Մ. Կարապետյան, Է. Գևորգյան, Է. Մելքոնյան, XIX դարի կեսի հայ ազգային-ազատագրական շարժման խորհրդահայ պատմագրությունը (1921-1991թթ.), Երևան, 2010

31. Ալեքսանյան Ս. Խ., Արևելյան Հայաստանի նոր շրջանի ազրարային հարաբերությունների պատմագրությունը, Երևան, 1991

32. Սարգսյան Հ. Ն., Բրեստից մինչև Մադրոս (Հայաստանի միջազգային-իրավական և քաղաքական մի քանի հարցեր), Երևան, 1989

33. Ազատ Համբարյան, Ազատագրական շարժումները Արևմտյան Հայաստանում (1898-1908թթ.), Երևան, 1999

34. Թառոյան Կ., Արևմտյան Հայաստանը, արևմտահայերի սոցիալ-քաղաքական վիճակը և ազատագրական պայքարը Սուլթանական Թուրքիայի բռնապետության դեմ (1878-1908թթ.), Երևան, 2001

ՀԵՌԱԿԱ ՈՒՍՈՒՑՈՒՄ

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	Պ/բ -006-Չայոց պատմություն-6			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	4 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	4-րդ տարի, 7-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	16	Դասախոսություն	10
			Սեմինար	6

			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	
	Ինքնուրույն	104		
	Ընդամենը	120		
Ստուգման ձևը	Քննություն			
Դասընթացի նպատակը	<p>«Հայոց պատմությունն <i>առարկայի ուսուցումը նպատակ ունի.</i></p> <p>1. Ուսանողներին ծանոթացնել հայոց պատմության 1890-1918 թթ. ընկած ժամանակաշրջանի կարևորագույն իրադարձություններին: Ուսանողության մեջ սեր արթնացնել մեր սիրասուն հայրենիքի նկատմամբ, ապագա ուսուցիչներին զինել հայրենասիրությամբ, խիզախությամբ :</p> <p>2.Խորացնել և ընդլայնել ուսանողների ընդհանուր տեսական գիտելիքները հայոց պատմության նոր շրջանի վերաբերյալ:</p> <p>3.Ուսանողներին սովորեցնել պատմահամեմատական մեթոդով կապեր ստեղծել հայոց պատմության և համաշխարհային պատմության հետ:</p>			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p><i>Գիտելիք</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • հայոց պատմության ընթացքը, փուլերը, նոր շրջանի կարևորագույն իրադարձությունները, Հայաստանի քաղաքական դրությունը 1890-1918թթ. Ընկած պատմական ժամանակաշրջանում <p><i>Չմտություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • պատմության բնագավառում մասնագիտական գործունեություն իրականացնելու հմտություններ • պատմական դեպքերի տրամաբանությունը, օրինաչափությունները, իրադարձությունների պատճառահետևանքային կապը հասկանալու ունակություն: • մասնագիտական գիտելիքները գործնականում կիրառելու հմտություններ <p><i>Կարողունակություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • կոնկրետ տեսական գիտելիքների կիրառում պատմական իրողությունները հասկանալու համար • ստացած գիտելիքների միջոցով հայոց պատմության նոր շրջանի քաղաքական զարգացումները հասկանալու կարողություն • պատմական անցյալի դեպքերն ու իրադարձությունները վերլուծելու, դրանց միջև ինքնուրույն եզրակացություններ, համեմատություններ, գուզահեռներ անցկացնելու կարողություն: 			
Դասընթացի բովանդակությունը	<p>Թեմա 1. Հայ քաղաքական կուսակցությունների ձևավորումը</p> <p>Թեմա 2. Արևմտահայերի ցեղասպանության թուրքական ծրագրի կենսագործման սկիզբը:</p> <p>Թեմա 3. Հայկական հարցը և մեծ պետությունները 1890-ական թվականներին</p> <p>Թեմա 4. Ազգային-ազատագրական պայքարի նոր մարտավարությունը:</p> <p>Թեմա 5. Արևելյան Հայաստանը 1905-1907 թվականներին:</p>			

	<p>Թեմա 6. Արևելյան Հայաստանը 1903-19014 թվականներին:</p> <p>Թեմա 7. Արևմտյան Հայաստանը 1900-1914 թվականներին:</p> <p>Թեմա 8. Հայաստանը առաջին Համաշխարհային պատերազմի տարիներին: Արևմտահայության Մեծ եղեռնը:</p> <p>Թեմա 9. Հայաստանը 1917 թ. փետրվարյան հեղափոխության շրջանում</p> <p>Թեմա 10. Հոկտեմբերյան հեղաշրջումը և Հայաստանը: Հայ ժողովուրդը անկախության ուղիներում:</p> <p>Թեմա 11. Հայկական մշակույթը (18-րդ դարից 20-րդ դարի սկզբներ)</p> <p>Թեմա 12. Հայ ժողովրդի մայիսյան հերոսամարտերը</p>
<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p>	<p>Գնահատումն իրականացվում է բազմագործոնային համակարգով՝ 100 բալանոց սանդղակով, հետևյալ բաղադրիչների ներառմամբ.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ ուսումնական գործընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճան, ✓ ինքնուրույն աշխատանքի կատարում, ✓ սեմինար պարապմունքներին ուսանողի մասնակցություն, ✓ ուսանողի կողմից դրսևորած ընթացիկ ակտիվություն, հմտություններ և կարողություններ, ✓ ամփոփիչ քննություն
<p>Գրականություն</p>	<p><i>Պարտադիր-</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Հայ ժողովրդի պատմություն, ՀՍՍՀ ԳԱ հրատ, հ. V, Երևան, 1974: 2. Հայ ժողովրդի պատմություն, ՀՍՍՀ ԳԱ հրատ, հ. VI, Երևան, 1981: 3. Հայոց պատմություն, հ.3, Երևան, 2010. 4. Պարսամյան Վ., Հայ ժողովրդի պատմություն (1801-1917), Երևան, 1967 5. Գալոյան Գ., Հայաստանը և մեծ տերությունները 1917-1923թթ., Երևան, 1999 <p><i>Լրացուցիչ-</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Պարսամյան Վ., Հարությունյան Շ., Հայ ժողովրդի պատմություն (1801-1978), Երևան, 1979: 2. Գալոյան Գ., Հայաստանը մեծ տերությունների աշխարհակալական առճակատներում (XVI դ. - 1917), Երևան, 2004 3. Պողոսյան Ստ., Հայոց ցեղասպանության պատմություն, հ. 1, 2, Երևան, 2008 4. Գալոյան Գ., Արևմտյան Հայաստանի ինքնավարության հարցը 1878 թ. Բեռլինի վեհաժողովում, «Լրաբեր հաս. գիտ.ե», 1997, թ. 1, 5. Լեո, Երկերի ժողովածու, հատ. 4, Երևան, 1984 7. Դանիելյան Է., Մելքոնյան Ա., Հայոց պատմություն (հնագույն ժամանակներից մինչև մեր օրերը), Երևան, 2008 8. Հայոց պատմության հիմնահարցեր, Երևան, 2000 9. Աղայան Ճ., Հայ ժողովրդի ազատագրական պայքարի պատմությունից, Երևան, 1976

	<p>10. Արզումանյան Մ., Չայաստանը 1914-1917թթ., Երևան, 1969</p> <p>12. Դալլաքյան Կ., Ռամկավար-ազատական կուսակցության պատմություն, Երևան, 1999</p> <p>14. Երկանյան Վ., Պայքար հայկական նոր դպրոցի համար Անդրկովկասում, Երևան, 1970</p> <p>15. Երկանյան Վ. Չայկական մշակույթը 1800-1917թթ., Երևան, 1982</p> <p>16. Խատիսյան Ա., Չայաստանի հանրապետության ծագումը ու զարգացումը, Բեյրութ, 1968</p> <p>17. Կիտուր Արսեն, Պատմութիւն ՍԴ հնչակեան կուսակցութեան, հ. 1-2, Բեյրութ, 1962, 1963</p> <p>18. Կիրակոսյան Ջոն, Առաջին համաշխարհային պատերազմը և արևմտահայությունը, Երևան, 1967</p> <p>19. Յովհաննիսյան Ռ. Փ., Արևմտահայ ազգային-ազատագրական շարժումները և Կարինի «Պաշտպան հայրենյացե կազմակերպությունը, Երևան, 1965</p> <p>20. Ղարիբջանյան Գ. Բ., Չայ ժողովրդի ազատագրական պայքարը XIX դարի վերջին և XX դարի սկզբին, Երևան, 1986:</p> <p>21. Պողոսյան Ա., Ռուս – հայ բարեկամության պատմությունից, Երևան, 1972</p> <p>22. Մելիքսեթյան Վ., Չեյթունի հերոսամարտերը, Երևան, 1960</p> <p>23. Ղազարյան Վ., Արմենական կուսակցությունը, Բեյրութ, 1985</p> <p>24. Մկրտչյան Լ., Չեյթունի ապստամբությունը (1895-1896), Երևան, 1995</p> <p>25. Պողոսյան Յ. Չեյթունի պատմությունը, Երևան, 1969</p> <p>26. Վարանդյան Մ., ՉՉ դաշնակցության պատմություն, հ. 1-2, Երևան, 1992</p> <p>27. Վրացյան Ս., Չայաստանի հանրապետություն, Երևան, 1993</p> <p>28. Բալյան Վ., Արցախի պատմություն, Երևան, 2002</p> <p>30. Սանթրոսյան Մ., Արևելահայ դպրոցը XIX դարի առաջին կեսին, Երևան, 1964</p> <p>31. Ս. Կ. Պողոսյան, Ակնարկներ, Արևմտյան Չայաստանի պատմության (19-րդ դարի վերջ – 20-րդ դարի սկիզբ), Երևան, 1990</p> <p>32. Ս. Պողոսյան, Ա. Ասրյան, Խ. Ստեփանյան, Է. Յովհաննիսյան, Չայոց պատմություն (Ուսումնական ձեռնարկ ոչ մասնագիտական ֆակուլտետների համար), Երևան, 2009</p> <p>33. Մ. Կարապետյան, Է. Գևորգյան, Է. Մելքոնյան, XIX դարի կեսի հայ ազգային-ազատագրական շարժման խորհրդահայ պատմագրությունը (1921-1991թթ.), Երևան, 2010</p> <p>34. Ալեքսանյան Ս. Խ., Արևելյան Չայաստանի նոր շրջանի ազրարային հարաբերությունների պատմագրությունը, Երևան, 1991</p> <p>35. Սարգսյան Յ. Ն., Բրեստից մինչև Մադրոս (Չայաստանի միջազգային-իրավական և քաղաքական մի քանի հարցեր), Երևան, 1989</p> <p>36. Ազատ Չամբարյան, Ազատագրական շարժումները</p>
--	---

	<p>Արևմտյան Հայաստանում (1898-1908թթ.), Երևան, 1999 37. Թառոյան Կ., Արևմտյան Հայաստանը, արևմտահայերի սոցիալ-քաղաքական վիճակը և ազատագրական պայքարը Սուլթանական Թուրքիայի բռնապետության դեմ (1878-1908թթ.), Երևան, 2001</p>
--	--